

27. april

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut til 2017 at afholde vejledende folkeafstemning efter at have gennemført oplysende og debatskabende aktiviteter, at afholde vejledende folkeafstemningen om, hvorvidt der i Grønland skal kunne udvindes råstoffer med spor eller indhold af radioaktivt materiale evt. som biprodukt med en øvre grænse på 0,05 procent.

(Medlem af Inatsisartut Steen Lynge, Atassut)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut sætter spørgsmålet om, hvorvidt der skal udvindes og eksporteres uran eller andre radioaktive mineraler, være det som biprodukt eller som hovedprodukt, til folkeafstemning samt om, at der igangsættes en uvildig informationsproces således at befolkningen inden folkeafstemningen får øget indsigt i grundlaget for spørgsmålet.

(Inuit Ataqatigiits inatsisartutgruppe)

Indledningsvis skal jeg præcisere, at Siumuts politik er utvetydig og ikke til, at misforstå og som bygger på en grundlæggende og indgroet lyst og vilje til udvikling af samfundet.

Siumuts overordnede målsætning har altid bestået i, at man skal udnytte enhver mulighed på bedst mulige vis. Dette skyldes ikke mindst, at rigtig mange af vore landsmænd lever et virkelig hårdt og udfordrende liv.

Det er Siumuts ønske, at vi træder varsomt, når vi vil udnytte de muligheder der foreligger, men, at vi som udgangspunkt skal være åbne overfor de muligheder, der nu engang byder sig til.

Siumut er ikke imod udvikling, idet vi ikke mindst lige som alle andre, har et ønske om, at skabe nye arbejdspladser, som er tilrettelagt efter Vort Lands formåen og det som landet kan tilbyde. I kølvandet heraf, skal arbejdspladserne give gode lønindkomster og være moderne indrettet, endvidere, at vi ikke skal have unødige bekymringer omkring vore forfaldne regninger; der skal være nok praktikpladser; bedre hjem til familierne, samt alt det der nu følger med, når lønindkomsterne følger med udviklingen og den økonomiske fremgang mærkes.

Vi ved jo godt, at lønarbejderfamilierne i dag, gør alt hvad der står i deres magt for, at kunne følge med, men, at det er svært, at svare hver sit. Forbrugsvarerne bliver dyrere og dyrere, huslejerne stiger og vi ved godt, at lønnen halter bagefter.

På det foreliggende grundlag, har Siumut ført en fuldstændig klar politik under valgkampen, hvor en udvikling af mineindustrien eller råstofsektoren var hovedtemaet. Heri indgår udnyttelse af det der kaldes sjældne jordarter også; disse malmarter indgår i produktionen af andre emner, for eksempel følgende; mobiler, Ipads, computere, navigationsanlæg, en lang række værktøjer og maskiner på sygehusene bruger disse, ligesom flyindustrien benytter sig af produkter der er fremstillet af en stor del af disse sjældne jordarter. Udvinning og produktion af de sjældne jordarter, vil i langt de fleste tilfælde være uranholdig. Hvis dog at forskningen skulle vise, at man indenfor den nærmeste fremtid eller ud i et længere perspektiv, kan bryde disse uranholdige forbindelser uden, at gå på kompromis med sikkerheden og hvis og såfremt, der er tale om, at Vort Land får økonomisk vinding og det giver afkast i form af nye arbejdspladser, så vil Siumut være åben herfor. Siumut vil ikke stille sig op imod denne udvikling. Desuden er tiden kommet til, at folk må forstå, at vi på ingen måder blot er tåbelige ja-sigere, der kaster alt over styr for guld og mammon og tillader alle former for råstofudvinning. Det forhindrer på ingen måde, at man kan tage ansvarlige og nødvendige beslutninger på grundlag af konkret viden og oplysning.

Som eksempel på dette skal vi kort komme ind på, hvordan Inuit Ataqatigiit i valgperioden 2009 til 2013, med sine handlinger viste, at viden alene ikke er nok, idet man gav tilladelse til forundersøgelse af uran, ligesom man på en officiel rejse til Sydkorea, gjorde reklame fra Vort Land omkring projekterne i Kvanefjeldet.

I relation til de mulige konsekvenser som deres eget forslag jævnfør dagsordenspunkt. 97 kan få siger de selv:

Citat:

“Der er en risiko for at der i en periode vil være en mindre interesse for at investere i Grønlands råstoffer grundet usikkerhed omkring kursen på råstofområdet. Såfremt råstofselskaberne i en periode vælger at neddrole eller afvikle, deres aktiviteter vil dette medføre en mindre økonomisk aktivitet på Grønland og derved et velfærdstab for det Grønlandske samfund.”¹

Citat slut

¹ http://intra.ina.gl/dvd/FM2016/pdf/media/2768605/pkt97_fm2016_bf33_uran_inuiaat_tasitinneqarnissaat_inuit_ataqatigiit_dk.pdf

Fra Siumut ved vi, at: De udefrakommende investeringer betyder fremskridt og etablering af nye arbejdspladser. Der kommer i kølvandet heraf ny teknologi, ny viden og nye produkter. De medvirker dermed også til større bygge- og anlægsopgaver, udvikling og bedre konkurrenceevne. Endvidere oplever de lande som der investeres i, en bedre og en øget velfærd. Det er på ingen måde i Siumuts interesse, at spænde ben for arbejdernes muligheder og det går vi heller ikke på nogen måde til valg på.

Til slut skal jeg bede om, at man lægger mærke til, at der kun er udstedt godkendelser til forundersøgelser af det nuværende Naalakkersuisut, hvilket også er gældende for det Naalakkersuisut, der sad i perioden fra 2009 til 2013. Selvom de der blev landets ledere i 2009 ikke åbenlyst havde minedrift på som valgstof, så var det deres helt klare dagsorden for de kommende Naalakkersuisut.

Jeg vil derfor lige minde om den status vi oppebærer lige nu: Der er ikke givet nogen form for tilladelse til, at fjerne uranholdigt malm. Den eneste tilladelse der er givet, er fra 2011, hvor der blev givet en tilladelse til forundersøgelse. Hvis der ansøges herom, så bliver de nødvendige vurderinger foretaget på et videnskabeligt grundlag, hvilket er fuldstændig normal procedure.

På det foreliggende grundlag ønsker Siumut derfor ikke at deltage i, at lukke alle muligheder ude, før vi overhovedet er gået i gang.

Citat:

Stk. 2. Ved inatsisartutloven tilstræbes, at aktiviteter omfattet af loven udføres forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed samt hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med, under tilsvarende forhold, anerkendt god international praksis.”²

Citat slut.

Tværtimod, vil vi fra Siumut arbejde videre med den åbne dagsorden, som vi gik til valg på, at ville realisere.

Man må regne med, at vores hensigt er, at bruge alle vore kræfter og ressourcer på, at løfte arbejdernes velfærd og forbedre denne.

² <http://lovgivning.gl/lov?rid={4F8B6CD0-3E04-4476-A332-2A814FBA35A1}>

Vi lytter til arbejderne.

Med disse bemærkninger, vil jeg til slut gerne medtage følgende citat:

“Må dine valg i livet reflektere dine håb og ikke din frygt”. (Nelson Mandela)

Vi kan fra Siumut melde ud at, det håb og ønsker vi har for, at samfundet kan få et fingerpeg om bedre velfærd som vi stræber efter skal fortsætte.

Fra Siumut indstiller vi således forslaget til forkastelse.

Tak.

Jens-Erik Kirkegaard, Siumut.